

Κώστας Βάρναλης

Γεννήθηκε στον Πύργο (Μπουργκάς) της Βουλγαρίας το 1884[1], όπου βίωσε το κλίμα του ελληνοτουρκικού πολέμου του 1897. Με την υποστήριξη του Μητροπολίτη Αγκιάλου ήρθε στην Αθήνα για να σπουδάσει Φιλολογία όπου και πήρε μέρος στη διαμάχη για το Γλωσσικό Ζήτημα ως υποστηρικτής των δημοτικιστών. Το 1908 πήρε το πτυχίο του από το Πανεπιστήμιο Αθηνών και άρχισε να εργάζεται στην εκπαίδευση στην αρχή στο ελληνικό διδασκαλείο του Πύργου (Μπουργκάς) σε ηλικία δεκαοχτώ ετών και στη συνέχεια στην Ελλάδα (στην Αμαλιάδα) και μεταξύ άλλων στην Ανωτάτη Παιδαγωγική Ακαδημία Αθηνών. Από το 1910 άρχισε να ασχολείται με τη λογοτεχνική μετάφραση και ως το 1916 ολοκλήρωσε τους Ηρακλείδες του Ευριπίδη, τον Αίαντα του Σοφοκλή, τα Απομνημονεύματα του Ξενοφώντα και τον Πειρασμό του Αγίου Αντωνίου του Φλωμπέρ. Το 1919 πήγε στο Παρίσι με υποτροφία και παρακολούθησε μαθήματα φιλοσοφίας, φιλολογίας, κοινωνιολογίας και αισθητικής. Τότε προσχώρησε στον μαρξισμό και τον διαλεκτικό υλισμό και αναθεώρησε τις προηγούμενες απόψεις του για την ποίηση, τόσο σε θεωρητικό, όσο

και σε πρακτικό επίπεδο. Καρπός αυτής της στροφής στάθηκε το ποίημα Προσκυνητής. Το καλοκαίρι του 1921 έγραψε στην Αίγινα Το Φως που καίει, που εξέδωσε ένα χρόνο αργότερα

στην Αλεξάνδρεια με το ψευδώνυμο Δήμος Τανάλιας. Το 1922 δημοσίευσε επίσης τους Μοιραίους στο περιοδικό Νεολαία και τη Λευτεριά στο περιοδικό Μούσα. Το 1927 τύπωσε τους Σκλάβους Πολιορκημένους. Το 1929 παντρεύτηκε την ποιήτρια Δώρα Μοάτσου. Το 1932 εξέδωσε την Αληθινή απολογία του Σωκράτη. Το 1935 πήρε μέρος ως αντιπρόσωπος των Ελλήνων συγγραφέων στο Συνέδριο Σοβιετικών Συγγραφέων στη Μόσχα και μετά εξορίστηκε στη Μυτιλήνη και τον Άγιο Ευστράτιο. Στην Κατοχή έλαβε μέρος στην Εθνική Αντίσταση, ως μέλος του ΕΑΜ[2]. Το 1956 τιμήθηκε από την Εταιρεία Ελλήνων Λογοτεχνών και το 1959 τιμήθηκε με το βραβείο Λένιν. Το έργο του είναι γραμμένο στη δημοτική και έχει καλά επιμελημένη μορφή και πλαστικότητα στην έκφραση. Χαρακτηρίζεται από θερμή λυρική φαντασία και σατιρική διάθεση με ενδιαφέρον για τον σύγχρονο άνθρωπο. Η ποίηση του, ιδιαίτερα, χαρακτηρίζεται από έντονο «διονυσιασμό», παιχνιδιάρικη διάθεση και βαθύ μουσικό αίσθημα που συνδυάζεται άριστα με τη σάτιρα, ενώ θεωρείται ένας από τους κυριότερους αριστερούς εργάτες της γλώσσας στην Ελλάδα. Ο Βάρναλης διατήρησε την ποιητική αλλά και την ανθρώπινη εγρήγορσή του μέχρι τα βαθιά του γεράματα.

Ανδρέας

Τριανταφυλλόπουλος

Στέφος